

Amb Defensa, Carme Chacón supera l'handicap català

Carme Chacón, ministra espanyola de Defensa, en un acte de l'Observatori de la Dona a l'Exèrcit. El ministeri, avantsala perfecta per a ser candidata?

La hipotètica candidatura de Carme Chacón a les primàries del PSOE podria topar no tan sols amb Rubalcaba, sinó també amb el fet de ser catalana –i marcada per la proximitat a Zapatero.

L'anunci de José Luís Rodríguez Zapatero de no tornar-se a presentar a les eleccions espanyoles com a candidat del PSOE ha avançat la lluita per la successió. Potser de manera pública i manifesta la batalla per ser candidat s'aparcarà fins l'endemà de les eleccions municipals i autonòmiques del 22 de maig, però també és cert que el tret de sortida ha estat disparat i els candidats han començat a fer escalfament. És *vox populi* que els dos polítics amb més intenció de presentar-se són el vice-president Alfredo Pérez Rubalcaba i la ministra

de Defensa, Carme Chacón, tot i que no han fet declaracions explícites sinó insinuacions, respostes esquivades sense negar mai l'evidència.

Les possibilitats de la ministra Chacón de passar unes primàries i obtenir la presidència del govern espanyol depenen de molts factors, i l'origen català n'és un. De primàries en va superar unes Josep Borrell ara fa tretze anys (exactament, el 24 d'abril del 1998), però no arribà a ser candidat perquè va ser relacionat amb un presumpte cas de frau fiscal quan era secretari d'Hisenda. L'últim català elegit

Cardús: “Chacón no hauria de tenir problema perquè no ha exercit mai de catalanista”

democràticament president espanyol fou, doncs, Francesc Pi i Margall, durant la Primera República, el 1873.

Antoni Bolaño, que va ser cap de premsa de José Montilla, durant bona part de la seua presidència, assegura que Chacón haurà de lluitar més pel fet de ser “catalana, socialista i dona, en aquest ordre”. Per a Bolaño, el fet de ser catalana és el principal entrebanc, més que no el de ser dona o ser la candidata socialista en un moment d’expectatives a la baixa. “Ara vaig molt a Madrid –explica Bolaño– i hi ha un odi ancestral contra els catalans. Arriba un moment, doncs, que dubtes que una candidata catalana pugui ser immune a tot això.”

Per contra, l’historiador Joan B. Culla i el sociòleg Salvador Cardús opinen que la catalanitat de Chacón no serà cap entrebanc, perquè l’actual ministra de Defensa no ha demostrat cap tret catalanista. “Chacón no és vista com una senyora especialment catalana –descriu Culla–. No ha tingut càrrecs polítics que l’hagin portat a defensar els interessos catalans enfront dels espanyols. Els consellers socialistes del govern Montilla es van poder trobar amb aquesta tessitura, però Chacón, no, mai. Ella és ministra, i de Defensa. No es pot exercir de catalanista i ser ministra de Defensa.”

Cardús pensa d’una manera semblant, quant a la seva catalanitat com un handicap en unes primàries del PSOE o en unes eleccions espanyoles: “No hauria de tenir cap problema perquè és una dona que ha dirigit un exèrcit i no ha exercit mai de catalanista. Amb això té bastant de guanyat. Si hagués fet l’esforç de defensar els interessos de Catalunya o vingués d’un Ministeri d’Igualtat li seria força més complicat.”

Culla insisteix a dir que “si Chacón tenia cap adherència de catalanisme, amb el ‘¡Viva España!’ de la seva

primera actuació com a ministra de Defensa ja la va perdre: Defensa, per a ella, ha estat un excel·lent bany purificador de qualsevol sospita de catalanitat”.

L’historiador opina que Chacón té uns altres problemes més greus per a guanyar les primàries del PSOE o unes eleccions espanyoles que no el seu origen. “Pepe Borrell també era català, i això no va impedir que guanyés unes primàries contra tot pronòstic i contra l’aparell del partit. Si Borrell no va poder presentar-se i guanyar les eleccions no va ser pel seu origen, sinó per una altra cosa. En aquest cas, la dialèctica i l’experiència de Rubalcaba passen davant de les de Chacón. Rubalcaba té més bagatge, més astúcia política i algunes altres virtuts que Chacón no té.”

El filòsof i director del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), Josep Ramoneda, opina que la catalanitat no és l’únic handicap de la titular de Defensa: “Chacón porta la marca catalana, que no és bona, però també porta la marca Zapatero, que ara tampoc no ho és, i a més no se li coneix projecte polític.” Segons Ramoneda, Chacón va molt associada a la imatge de l’actual president, “en un moment en què ha estat ell qui ha perdut”. El PSOE, segons Ramoneda, “té el repte d’assolir una redefinició profunda i una readaptació, com la majoria del socialisme europeu”. Tot i que Chacón és jove, no sembla tenir la clau per a donar als socialistes espanyols “un discurs que tingui sentit en el món actual i no sigui un seguidisme de la dreta”.

El seu hipotètic oponent, Alfredo Pérez Rubalcaba, ha fet palès, segons Ramoneda, una de les paradoxes de Rodríguez Zapatero: “Al començament va dir que la gent de més de cinquanta anys ja no li servia i després ha buscat la salvació en gent de la generació de González. És evident que el problema de Rubalcaba és que té massa història,

Bolaño: “Un tàndem podria ser Rubalcaba, candidat, i Chacón, secretària general”

però també té l’avantatge de ser conegut i respectat i la virtut de transmetre la sensació que sap què fa i per què ho fa.”

Tot i que coincideix a dir que el PSOE s’encara a una crisi del model socialdemòcrata, com tots els seus companys europeus, Bolaño discrepa de Ramoneda en aquest punt. “Els avis no succeeixen als nés”, sentència l’excol·laborador de Montilla. “Jo, que ja tinc una edat –afegeix– no entendria que el felipisme succeís a Zapatero.”

Bolaño opina que Chacón, ara per ara, ja ha fet un “gran favor al PSOE i al socialisme en general” recordant que el candidat del partit ha de tenir el suport de les bases i no ha de ser elegit per un sanedri.

Bolaño no dubta que Chacón tindria el suport majoritari del PSC, com el van tenir Borrell, en el seu moment, i Rodríguez Zapatero, després. En aquell cas, el socialisme va fer costat a Zapatero perquè “uns altres candidats tenien un concepte d’estat que podien deixar el PSC fet un nyap. Bono no seria votat ara com no va ser votat quan es va enfrontar a Zapatero. Fins i tot el seu model socialdemòcrata també difereix molt del model del PSC. Ni el més nacionalista del PSC ni el més espanyolista no faria costat a un home com Bono”.

Perjudica el PSC? La hipòtesi que Carme Chacón pugui ser candidata del PSOE, tenir un lloc preminent en l’executiva socialista (que seria el següent pas lògic, segons tots els consultats) i, fins i tot, presidenta d’un govern espanyol ha suscitat una possible paradoxa: l’èxit de Chacón beneficiarà o perjudicarà el PSC? Joan B. Culla opina que complicaria força la vida al PSC: “El PSC té aquesta política ambigua, sempre entre dos amors. Aquest partit és com una mena de frontissa entre Catalunya i Espanya, una frontissa que suporta cada vegada més i més tensió.” El fet que Carme Chacón, amb tota la legitimitat del món per a dir que és PSC pur, esdevinguera líder del PSOE encara afegiria tibantor a aquesta frontissa: “El futur del PSC –opina Joan B. Culla– demana d’accentuar el catalanisme i admetre com a estructural un grau alt de tensió amb el PSOE, però aquesta progressió lògica

Alfredo Pérez Rubalcaba i Carme Chacón quan Rodríguez Zapatero ja havia anunciat que no seria candidat del PSOE a les eleccions espanyoles.

es complica molt per al PSC si la líder del PSOE també és del PSC.”

La lògica fa pensar que el PSC hauria de donar suport a la seva militant més destacada dins la marca PSOE, però això podria també emmordassar el socialisme català i entrebancar la seva recuperació en l'àmbit del Principat.

“El PSC ja té el seu propi procés –afirma Toni Bolaño–. Al Principat no hi ha eleccions d'aquí a quatre dies i ha de pensar en el 2015.”

Al contrari que Culla, Bolaño opina que no afecta gaire el PSC que Chacón es presenti. En referència a les alertes d'alguns opinadors que han expressat que això faria encara més difícil que el PSC tinguera un grup parlamentari propi al Congrés –com ha demanat de vegades el sector catalanista del PSC i més obertament Ernest Maragall–, Bolaño en discrepa radicalment: “Aquest debat és una bajanada. El Congrés és una cambra de partits, no de territoris, com sí que hauria de ser el Senat. El Congrés és com el Parlament Europeu, on els partits no voten depenent d'on vénen sinó del partit al qual pertanyen.

Oi que allà els grups parlamentaris són ideològics i no nacionals? Doncs al Congrés passa igual. Hem de tenir clar que, per als temes catalans, el PSC influeix més des de dins del PSOE que no des de fora. És un debat intrascendent.”

Bolaño, a més, insisteix que el procés de primàries que impulsa Chacón serà positiu per a la societat, el socialisme en general i el PSC: “Si es presenta i guanya, també hi guanya el PSC, perquè hi guanya tot el socialisme i la societat en general. Si les primàries es fan com s'han de fer, amb el tarannà que han tingut Hereu i Tura a les primàries de Barcelona, per exemple, el vencedor en surt reforçat. Evidentment, és un procés complex, però ben fet té efectes molt positius per al partit.”

Bolaño hi afegeix que “si guanya les primàries, ha de confirmar la seva força com a primer secretari del PSOE en el següent congrés del partit”. L'exemple de Borrell, que va ser elegit candidat però havia de conviure amb un altre secretari general, Joaquín Almunia, amb qui s'havia enfrontat a les primàries, és

clar. “Eren antitètics. Però va ser una errada de llibre no presentar-se com a secretari general.”

Ramoneda opina que “és un disbarat fer unes primàries i no un congrés perquè la bicefàlia és absurda en un partit com el PSOE”.

Però les primàries no es formalitzaran fins l'endemà del 22 de maig i els resultats també poden acabar condicionant uns acords o uns altres amb vista a les eleccions espanyoles.

“Crec que Chacón –diu Ramoneda– té una altre obstacle en la cursa per a ser candidata. Com que és la candidata més jove, encara que perdi ara pot guanyar temps per a estar en condicions per a competir el 2016.”

Bolaño apunta també que les primàries es podrien resoldre d'una altra manera. “El tàndem Rubalcaba-Chacón és una altra possibilitat. Rubalcaba aniria de candidat el 2012 i després Chacón seria elegida secretària general del partit per a preparar-se per a ser candidata el 2016.”

Àlex Milian